

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szelvény részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Fél évre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 5 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

ELLENZÉK.

Ismét fuzio.

A parlamenti válságok megoldása nem a legtermészetesebb, nem a legalkalmasabb módja a fuzio. És azért nálunk mégis ismételtelenen és jektkezett ama biztosítási szellentűt, mely a felgyülemlett és robbanással fenyegető anyagok elvezetését lehetővé teszi. És mi a jelen helyzetben, melyben ismét felmerülnek a fusio híresei, alig is tudunk más módot enni, a kibontakozás lehetségesítésére.

Nem csinálnak tehát titkot abból a meggyőződésünkből, ha az uraladó szabadelvű és az ez idő szerint oppositioiban levő nemzeti pártok közt leteendő fusio gondolatát és tervét komolyan fogadjuk. Tesszük ezt annak dacára, hogy a fusionalis törekvések számára legujabban egy oly jelszó alatt szították elő a hangulat, a melynek alapjánunkban, a függetlenségi párt irányában, határozottan agresszív jelleget van.

Ez a jelszó: „A közjogi alapon álló pártok egyesítése a 67-iki kiegyezés emlékére”.

És mi, mint közjogi oppositio, e jelszó dacára nem mondunk le arról, hogy a fusio gondolatának valósulását, melynek eredményétől telhetőleg előmozditsuk.

A távolból szemlélő előtt mindenestre különösnek tűnhetik felrészünkkel ez az álláspont, de aki elolvasta a kérdésben korábban irt közleményeket s különösen az Apponyi gróf Scherhardi leveléről irt cikksorozamat, az tudja, hogy ez az álláspont nem pillanatnyi taktikai érdeket képvisel, hanem egy következetesen fejlett meggyőződés eredménye.

Ugy vagyunk ugyanis meggyőződők, hogy a jelen helyzet, a melyben magat lelt, önmagában kimerült a szabadság sivár hatalmi monopolioma. Minál minden más tekintetet, előbb a parlamentarizmus tartalmának megvalósítását, ez intézmény lényegében teljes elsovadását idézi elő. E meggyőződésünket a köznap élet tapasztalati jelenségeinek egész sorával erősíti meg. Nap-nap mellett látjuk azt a ferde helyzetet, mely a többséget, hogy némi létjogosultságot szerezzen magának a politikában, az általa kevéssel előzett legerőteljesebben megtagadott elvek és irányok receptiójára kényszeríti, s mely szükségképp az idegen pávatollakkal való ékeskedés, a lopott ruhákba öltözködés erköletelen gyakorlatának megdöbentően szomorú és a közvéleményre gyakorolt hatásában végzetes következmény látszatával veszi körül egész közéletünket.

De ott látjuk e mellett a magyar politikai életnek eléggé nem méltatott, de szerintünk legsötétebb, legszomorubb pontját képező másik jelenséget: azt a rendszerré vált gyakorlatot, a melyik nemcsak más elveikhez nyul immár hozzá, de a fennmaradás biztosítása kedvéért s a kimerülés bekövetkezésének evidens igazolásul, az önmagukat lejárt, avagy éppen a hatalom által skártba tett embereket ismét és ismét forgalomba hozza, a rokkant egyéneket megint a tényleges állományba helyezi, a bukkott komédiásokat újból szerephez juttatja.

Nos hát mi ettől a rendszertől, ettől a gyakorlattól sokkal inkább féltjük a parlamentárismust, mint a 67-es pártok fusiójától a függetlenségi idea jövőjét. Erős a hitünk, hogy a függetlenségi ideát semmiféle pártalakulás ki nem ölheti a nemzeti érzületből, s bár a fusio által megindítandott új pártalakulás procesusa előreláthatólag és igen természetesen, átalakítólag fog hatni, a (mint hogy kell is, hogy haszon) a függetlenségi eszme hiveinek táborára, ez az átalakulás a mi pártunk vezér-eszméjét képező közjogi függetlenségi törekvésnek nem fogja megsemmisíteni, de nem fogja meg csak jelenségében sem elhomályosítani.

Hogy minő lesz a helyzete a függetlenségi eszme hiveinek, a létesült fusióval szemben, arról később mondjuk el véleményünket. De hogy ez idő szerint a függetlenségi pártra nézve sincs nagyobb, nevezetesebb érdek, mint az elposványosodott parlamentáris helyzet felújítása, felelevenítése, és hogy erre legalkalmasabb eszközül ma a fusio kínálkozik, azt ismételtelen hangoztatjuk.

Dr.

Politikai hírek.

A püspöki konferencián Steiner dr. püspök az állandó előkészítő bizottságnak a katolikus autonómia vonatkozó javaslatát adta elő. Az előadó püspök hangsúlyozta a kérdés fontosságát és a püspöki kar erre vonatkozólag hozandó határozatainak nagy

jelentőségét. Rámutatott továbbá arra, hogy a püspöki karnak, valamint az erre hivatott más tényezőknél tekintettel kell lenniük különösen azon momentumokra, melyek befoglaltatnak a vonatkozó legfelsőbb elhatározásban: a katolikus egyház szervezése, a legfőbb kegyur jogaira és a hazai viszonyokban beállított változásokra. A püspöki karnak ezenkívül még különösen tekintettel kell lennie a pápa jogkörére és a főpátság működési körére. Ezen különböző, de egyformán fontos érdekekre való tekintettel ajánlja Steiner püspök, küldessék ki egy szűkebbkörű bizottság, mely azzal bízandó meg, hogy az 1871-iki elaboratum alapján terjesszen elő a püspöki karnak egy olyan sémát, mely az újabb autonómiai tervezet alapján szolgáljon.

Steiner püspök indítványát rövid, de élénk vita után, egyhangulag elfogadta a konferencia. Egyben elhatározta, hogy ezen séma kidolgozásával az e célból már 1893-ban kiküldött bizottság bizassék meg, mely még a mondott évben indítványt terjesztett elő az iránt, hogy mely teendők és jogok ne véteszenek fel az autonómia hatáskörébe. Ezen bizottság elnöke Schlauch bibornok volt, tagjai pedig Horning és Steiner püspökök, kikhez most még Ivánkovic püspök választatott.

Alkotmányrevízió? A M—gírja: Politikai tudósítónk megbízható forrásból a következő nagy jelentőségű értesítéseket közli velünk: A budai királyi palotában jelenleg igen fontos politikai tanácskozások folynak. A hivatalos ünnepek és fogadások mögött a király dolgozószobájában a legfontosabb államügyek kerültek szőnyegre, a melyekben az előkészítéseket a magyar kormány vállalta magára. Az osztrák Reichsrath makacssága akuttá tette azt a kérdést, hogy mi történjék a 67-es kiegyezéssel arra az esetre, ha Ausztriában még csak a provizoriumot sem volna lehetséges elfogadtatni. Hosszas, beható tanulmányozás után a minisztertanács talált módot arra is, hogy miképpen lehetne a közönséges rendszert változatlanul tovább fenntartani arra az esetre is, ha a Lajtán túli országokban az alkotmányt fel kellene függeszteni. Természetes, hogy nálunk ez a 67-iki törvények komoly megváltoztatása nélkül meg nem történhetik, mert ezen törvények értelmében a közös vám és kereskedelmi szerződések meghosszabbítása, az új kvóta-törvény megszavazása nélkül önmagától előáll az az államalakulat, a melyet perszonál-unió néven ismerünk. Ennek az eshetőségnek azonban bekövetkeznie a felsőbb körök felfogása szerint nem szabad.

Ezért providsálnak már most és ezért sietnek gondoskodni támasztó gerendáról, melyek a 67-es kiegyezést talajszűpítésére és fenntartják. Ausztriában, ha szükséges, alkotmánykülső állapot, Magyarországon pedig, ha szükséges alkotmányrevízió:

ez a terv. A kormány megállapodásait már közölte a koronával és a király ez irányban hallgatja most meg a 67-es rendszer vezető férfait. Szilágyi Dezső volt az első, a ki megjelent a budai várban és úgy látszik, hogy a 3/4 óráig tartó audiencián Szilágyi nem jutott ellenkezésbe a koronának kinyilvánított óhajátával. Legközelebb, talán már ma, Tisza Kálmánt fogadja kihallgatáson az uralkodó és utána esetleg mások is fognak következni, mert a korona ismerni akarja a vezéreknek felfogását a 67-es kiegyezés értelmezése és esetleges megváltoztatása felől.

Ma úgy áll a helyzet, hogy az osztrák Reichsrath legközelebbi magatartástól függ, megtörténik-e a kísérlet az 1897: XII. teziknek a mai osztrák viszonyok szerint való módosítására.

Egyházmegyei közgyűlés.

A décsi egyházmegye elég népes közgyűlést tartott szept. 26-án Deesen, a város-ház dísztermében, melyet ez egyházi, de egysermint kulturális célra, először bocsátottak rendelkezésre.

Az evangéliumi reformált egyházalkotmány e szervei: az egyházak és ezek közgyűlései, a magyar nemzeti állam szempontjából figyelmen kívül nem hagyható szervek, melyek által bizonyos életnyilvánulás tetszik meg.

S ha a megyék virágzása, vagy hangása nem lehet közönyös az államra, bizony az egyházaknak erőteljes működése, vagy nyomorult tengése, téltensége sem lehet érdekeire jelentéktelen. Az egyházak megkezdte 20, 60, 80 egyházközség élete nyer kifejezést; ennyi egyházközségnek képviselője és papja, ha mind hazát szerető s ezt cselekedettel bizonyító ember, inel megannyi vezére áll elő a közügynek s ha a vezetőket is hasonló szellem hatja át, a közügyért buzgalkodók száma legio leand.

A décsi egyházmegye 10 ezernél több lélekből áll s közgyűléset 60-nál több egyen alkotja. Elég jelentékeny része 9, 8 milliónyi magyarnak elsősorva Szolnok-Doboka, Kolozs és Szatmármegyeik területén. És ha hozzá vesszük ehhez, hogy azok a 100, 300, 600 lelket számláló egyházközségek az oláhság végtelen Szaharáján vannak s egyedül aázisai a magyarságnak, kiváló jelentőségüket egyetlen magyar ember sem fogja kétségbe vonni.

E felvilágosítás után a laikus ember sem surranhat át szemével a czimen, mikor olvasni fogja a g y h á z m e g y e i k ö z g y ű l é s; mert tudni fogja, hogy a magyar nemzeti életnek fontos nyilvánulása s a hazának sok vidékén magyar életműködést egyedül jelentő intézmény.

Mostani egyházmegyei közgyűléstünknek két kimagasló mozzanata volt: az új algonokok beiktatása, és az esperesi jelentés.

Retegi Sándor tötöri birtokost és Simó Béla kir. tanfelügyelőt iktatta be, magvas

beszéd kíséretében Pap István esperes. A beiktatottakat a sziv igaz melegével üdvözölte Simó Lajos egyházmegyei főgondnok és status curator, kit ha mintaképl választanak az új gondnok urak, főgondnok társa Szacsvai Sándorral, a décsi egyházmegye egyházi és kulturális ügyei s ezekben a magyar nemzeti haladás kiváló előmenetelt nyerne; mert a mint az esperesi jelentés megörökítette, Simó és Szacsvai főgondnokok ujabban is kiváló szolgálattal tettek a közügynek.

Jelenen Simó főgondnok lakhelyén, Blenke Mezőn egyházi telken egy csinos 3 szoba, kamara, pinazéből álló, mellékhelyisékekkel ellátott bérházat építtetett, melynek jövődelméből az összes egyházi terhek megváltattak. Az építkezés értéke mintegy 1000 frt. Szacsvai főgondnok a millenáris évben is ezer frtot meghaladó alapítványt tett, az ördögkereszturi egyháznak. Az új algonokok működéséhez szép reményeket fűz az egyházmegye s erre feljogosítottak komoly, okos beszédek.

Az esperesi jelentés a valóságnak hit képe volt. Szemünk elé tárta az egyházközségek vagyoni és szellemi ügyeit, kiterjedt nemcsak arra, hogy mennyi tőkéje van az egyháznak pénzben, gabonában, kepe megváltás, vagy más célra, de az egyházi épületeknek legkisebb hibája is s az annak javítására való út-mód gondoskodása tárgyát képezi.

Nem felezi el a sötét fontokat egyházi életünkben, sőt, midőn feltárja, megjelöli a személyt és eszközt a ki által és mivel fényessé tehetők azok. Az egyházmegye szellemi életét általánosságban tisztán, erősen mondja s a néhány helyet, hol nem ilyen, nyilván megnevezi.

Szóval, e jelentés igaz tükre a décsi egyházmegyeinek, megérdemelné a kinyomtatást okulásunkra.

Megtudjuk e jelentésből, hogy virágzó helyzetben vannak egyházmegyeinkben: Bádok, Domokos, Felső-Török, Hidalmás, Kaczkó, Kendi-Lóna, Kérő, Borsa, Koltó, Magyar-Lápos, Ördög-Keresztur, Sáros-Magyar-Berkesz, Szinye; szomoruan hallgatjuk, hogy Magyarországra nézve elveszve van: Ormány és Gyórt. Ezeknek megmentéséért felhangzik a felhívás, kérés a gyűlésen a kir. tanfelügyelő új algonokhoz.

Doboka, Hagymás, Lápos-Kozarvár, Magyar Macskás, Magyar-Nagy-Sombor nyomasztó egyházi helyzete fájdalommal tölt el.

E gyűlésen választották meg az esperest kivéve, az egész egyházmegye összes hivatalnokait.

Gyűlés után az új algonokok által adott közbeírt mentünk, melyen nagy örömmel látunk jelen báró Bornemisza főispánt, Torma alispánt, Szilágyi polgármestert, Vékony Ferencz főszolgabíró.

A hangulat jó volt s vidám toasztirozás folyt, a mi szintén egyik nyilvánulása a magyar ember életének.

Incze Lajos.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. szeptember 30.

Az első erdélyi magyar lap.

Az Erdélyi Múzeum legujabb számában, Örmösy Lajos elkezdte az Erdélyben megjelent régi magyar lapok ismertetését. A több száma terjedő dolgozat első részét itt adjuk.

Az ugy nevezett rendszeres hírlapok kezdete nem nagyon régi még egész Európában. Az első rendszeres heti lap Németországban indult meg. A frankfurti Regensphelk 1805-ben megindították az első rendszeres hetilapot. Utána csakhamar más nemzetek is hasonlókat tervének, a heti lapok szerkesztése elkezdett. Hazánkban a Rákóczi korszakban indult meg az első hazai lap, latin nyelven szerkesztődött. A lap czime volt: „Mercurius Hungaricus”. Hat éven át állott fenn, az első heti, utóbb havi közlöny volt.

A kurucz hírlap megindulási ideje az 1705-dik év április havának első felére esik. Az első számok Kassán nyomattak, a többiek Lőcsein, Bátfán, majd megint Kassán 1711. év tavaszán, midőn a szabadságharc ügyeinek roszra fordultával a lap is megszűnt. A lap leállításának oka az volt, hogy Rákóczi hadjárata ismertessék lapban, ellensúlyozásul a külföldi hazug híreknek s küldjék azt meg a külföldi követeknek, fejedelmi udvarokhoz s terjeszték a hazában is. A legkorábbi száma 1705. május 30-ikáról, Szalay László

történetírónk találta meg a gróf Károlyiak levéltárában. Az a néhány lap, a mi megkezdte, mind a hadmenetet tárgyalja. Kis negyed rétti alaku volt. Szerkesztése ugy folyt, hogy a vezénylő tábornoktól közvetlenül az udvarhoz beküldött jelentések nyomán az udv. kancellária volt megbízva, hogy dolgozza fel az anyagot s adja sajtó alá.

1721-ben adott ki Béli Mátyás hetenkint megjelenő latin nyelven szerkesztett lapot, a mely rövid időre megszűnt.

Fél századnál tovább szünetelt a hazai hírlapirodalom! . . . Mária Terézia alatt volt ugyan egy kis német lapoccska, a lehető leggyalóbb, de ez hazai hírlapnak nem nevezhető. És hogy ily hosszú időn át nélkülözött az ország a hírlapot, annak az akkori viszonyok voltak az okai. A közügyelem ugyanis a politikai és hadi téren volt igénybe véve, Károly alatt az új szervezés, Mária Terézia alatt az uralkodóház megmentése, majd az udvar reformjai s időközben a hét éves háború által. Ezen korban lapot alig olvasott volna valaki, másként elégiték ki hirdott vágyaikat. A körülmények közt ki gondolt volna hírlapalakításra! Csak midőn Bessenyei fellépett, kezdett a nemzet szemé az irodalom felé is fordulni s indult e szellem hatása alatt meg az első magyar hírlap is, melylyel kezdődik igazán állandó magyar olvasó közönségünk.

1780. január 1-én jelent Pozsonyban meg az első magyar hírlap. Neve volt: Magyar Hiradó. Ráth Mátyás alapította, hetenkint kétszer jelent meg kis iven. Számai leveleknek nevezettek. Sok különös szó for-

dult benne elő, például: váltó alatt előfizetőt értettek, a lap írója alatt szerkesztőt és így tovább.

Erdélynek magyar lapja azonban nem volt egész 1790-ig. Ez is csak kis ideig állott fenn! . . . Ennek fő oka az volt, hogy az anyaországban lévén magyar újság s Erdély hű érzellett magyarsága, részint a politikai viszonyok kényszersé s az anyaország nagyobb erkölcsi erősznya folytán, részint az írók kis számának megoszlása által azok halását gyöngíteni nem kívánván: természetesen volt, hogy nem csak számos erdélyi olvasó fizetett azokra előre, de írói is csatlakoztak. Így lettek a „Magyar Hiradó”-nak dolgozó társai Erdélyből: Szacsvai Sándor, Pánczél Dániel, Andród Sámuel, Benkő József, Gyöngyösi János és többen; kik közül az első már 1784-ben azon hírlap társszerkesztőjévé, később 1787-ben Bécsben maga is lapot adott ki.

1790-ben azonban Hochmeister könyvnyomtató folyamodott a kir. főkormányasszékhez egy „Nagy-Szebeni magyar újság” kiadhatásáért. A főkormányasszék melegen ajánlta a kérvényt, a mire az udvari kancellária ugyanezen év márcziusban, egy irt postai díj fizetés s a vizsgálati szabályok megtartása feltételével alkiadást megengedte; meghagyott, hogy a lapnak egy száma se jelenjen meg a vizsgáló biztos engedélye nélkül s ha hadi híreket közöl, terjesztsze előbb a főhadvezér elé. Ily magyarázat mellett az első erdélyi magyar újság létre jött s első száma 1790. április 3-án „Erdélyi Magyar Hirvivő” czim alatt, 8-adrét alak-

ban, Nagy-Szebenben megjelent. A lapon nincs szerkesztő jelezve, állítólag Fábian Dániel és Cserei Elek voltak.

A szerkesztői nyilatkozat így szól: „Mindgyárt kezdetén írásunknak kijelentjük az érdemes olvasóinknak, hogy bizonyos okokra nézve, még igen keskeny határok közé vagyunk rekesztve és mindazokkal nem kedveskedhetünk, a melyekkel akarnánk, de reméljük csatlakoztatni, hogy egy vagy két hét múlva több jeleit adhatjuk annak, mely forró légyen az iránt való igrkezetünk, hogy az érdemes hazafii közönség előtt ezen hazánkhoz való szerzetűnknek első zsengejével kedvet nyerhessünk.”

A lap tartalma az akkori viszonyokhoz mérten elég tarkán volt szerkesztve. A belföldi hírek rövid közlésén kívül, hosszabban tárgyaltattak a külföldi dolgok. Voltak a hírek közlésén kívül önálló dolgozatok is, milyen pl. a magyar nyelvről írott, melyben hangsúlyoztatott a magyar nyelvnek, mint a közigazgatásban, mint pedig az iskolákban leendő behozásának szükségessége.

Kevés száma maradt fenn a lapnak, az erdélyi múzeum könyvtárában van 11 szám; a budapesti ref. collegium Ráday könyvtárában is 12 szám és a marosvásárhelyi ref. főgymn. könyvtárban a novemberi és decemberi havi számok. Ebből az vonható le, hogy a lap kevés előfizetővel dicsekedhetett. Hogy a lap mikor szűnt meg, az maig sincs eldöntve, csak találmára állítják, hogy 1791-ben a lap Kolozsvárt jelent meg és az évben szűnhetett meg. A valószínűség a mel-

lett van, hogy a lap 1700. utólján szűnt meg.

Fábian és Cserei lap szerkesztésére felhatalmazva nem voltak, lehetséges azonban, hogy felsőbb helyre tett jelentés és onnan nyert engedély nélkül a kiadóval kötött magán szerződésnél fogva a lap szerkesztését vitték, habár annak még eddigelő sehol nyoma nem látszik. Mindkét férfiú 1790 végén Kolozsvárra jött az országgyűlésre, a lap is ezzel valószínűleg megszűnt, Kolozsvárt nem szerkesztették. Ha szerkesztették volna, valami nyoma mégis csak lenne.

A félreértést aligha nem Toldy Ferencz idézte elő, ki a magyar irodalom czimú jeles munkájában, a fenn nevezett lap szerkesztési helyétől Kolozsvárt nevezte meg, az 1791-iki évre téve, de viszont nem jelezte az 1790-iki évet és Nagy-Szebent.

Az első erdélyi magyar lap megszűnése ugy látszik az előfizetők kis számánál fogva következett be, a mit részben a cenzúra szigorja okozott. Nehéz volt e miatt tágabb behíreket közölni, a mi az olvasó közönség apadását vonta maga után. Az akkori időben egy magyar lapnak különben sem volt nagyon sok előfizetője. A legelterjedtebb magyar lapnak, a „Kurirnak” előfizetői sem haladták meg soha az 1200-at, a mint ez a „Tudományos Gyűjtőmenny”. 1818. X. kötetében olvasható.

A lap megszűnésével Erdélyben magyar lap hosszabb időn át nem adatott ki. Indult ugyan egy meg 1793-ban Nagy-Szebenben: „Parnassusi Időtűltések” czimmal, szerkeszté Benkő Ferencz; de ezt lapnak

Katonasor.

Még egy nap választ el bennünket a nagy, nevezetes naptól, az október 1-től. Az utcán, a vendéglőben szép hangú ifjak szilaj nótákban meg is indokolják szépen, hogy miért is nagy nap az október elseje. Hallani lehet, hogy:

Október elsején be kell rukkolni:

Megfújják a trombitát, lóra kell ülni.

Mostani időtájt a legnevezetesebb nap az a katonai életben. De sokan is várták ezt az időt. Sokan azért hogy megszabaduljanak a komisz bakkanak, nehéz fegyvertől, sokan pedig hogy beköszönlhassanak abba az életbe, a melyről azt mondja a nóta, hogy:

Gyógygy élet a huszár élet.

De vannak olyanok, a kik meg azt állítják, hogy katona élet nem csak a huszárok-nál gyönyörű, hanem a gyalogságnál is és hiába nevezi a huszár pocsoljakertlőnek a bakát, mert mégis csak az megy elől.

Ez azért erre a szomorú eshetőségre nem gondol egyik sem a bundások közül, csak az uniformisra, a mely tetszetősebb a leányok előtt, mint akármelyik bárony pruslik, bár ezüst gomb légyen is rajta.

Hát még az önkéntes ur, milyen büszke önérettel sétál végig az utcán az extra ruhában, a mig ezt mondja a nóta, hogy:

Az illik, illik a magyar bakára.

A bundások de hogy is gondolnak arra, hogy háromszor 365 nap még nagyon küzdelemteljes napokat is számolhat a hogy ezalatt szívők választottja az Arany „Méh románca” völegény hősnéek példájára fa képnél hagyja őket, akárcsak Szent Pál anno . . . Isten tudja mikor, a románokat, hogy a leány ha elejt az orsót a fonóban, hát ki is kell váltása s el is veszi valaki addig, mig ok a hideg fegyveresével szorongatják.

Már az önkéntes uraknak sokkal több kilátásuk van a gyönyör-életre. A sovány lénuagyon kívül akad pénz onnén hazulról bőven. A sötét kétségbeeséssel írott levelekre megjön a rózsaszínű válasz, egy-egy postautalvány alakjában.

Hanem a papák Ollendorf ezredes sohajtsával néznek elébe a katona évnék.

— Ez az én zsembem vág . . .

A kiszolgált katonák meg örülnek, hogy lehetnek az irigylet egyenruhát, mert hiába, a prófunt lehet táplál meg egészséges is, de még sem olyan, mint az édes anyai kéz sültöte, ma dyláttá foszlós béli cipő. Visszatérnek régi életmódjukhoz, foglalkozásukhoz, zsebükből a szabadság levéllel.

És odaakasztódik az alevél aranyos rámban a tűkör alá. Mert az lesz ezután a tiszta szoba disze.

És leházasodik, lecsaladosodik a kiszolgált baka, huszár s hosszú téli esteken a tűzhely körül ülve, halkan, de büszkén mesél a nagy manőverről, a hol egyszerre két királyt is látott.

A téli saison.

Kolozsvár, szept. 30.

A szinczédula jelzi ma, hogy holnap a téli saison megnyílik a színházban s a hol-

napi darab: „Széchy Mária” már páratlan bérlet számban megy.

Az eddigi előadások amolyan átmeneti előadások voltak. A színpadi élet össze volt az, mely a könnyű nyári darabokból fokozatosan megy át a classiciás felé hajló darabokhoz. A nyári színházból a hűvös esték szorították be a művész gárdát a téli színházba, a hol aztán a melegből jutott ki bőven, mert az idő egyet gondolt s lemondott a hűvöskedésről. Középeurópai időjárás szerint állandóan meleg, derült és kevés csapadékkal bővelkedő napok keletkeztek. Tehát egészen kedvébe járt az idő a szabadban tartózkodó és a természetet kedvelő közönségnek.

Eppen ezért a színház életében az átmeneti korszak lanya volt. A bürze nyelvén szólva: csekély kereslet mellett nyomott hangulat uralkodott. A páholy és széksorok állandóan üresen ásitottak, mivel a publikum inkább tilt gyér fűrtű szőlőjében, mint a színházban s inkább lestük a szilváerést, mint a színművészet szellemi gyönyörét.

Holnap ugyan kezdetét veszi a bérleti idény, de az idő még mind ragyogó. A verőfényes ősz gyönyörű pompája ragyog kertekben, völgyekben és bérceken. Az emberek még nem huzódnak szívesen a falak közé.

A szép idő nem kedvez a művészetnek, s így valószínű, hogy a színház még egy ideig némi részvétlenséggel fog küzdeni. A vén aszszonyok nyara ugylátszik nemcsak szép, de tartós is. Hanem egyszer csak vége lesz ennek is. Az idő elborul, az őszi hervadás csipős szele suban végül a természet őszi pompáján s egy fényes, csillogásugaras éj után arra ébredünk, hogy a késői virágokat fagyos dér forrázza le s a bus hervadás fakó képe terül el a pókhálós mezőkön.

És majd elborul az ég kék boltozata, komor fellegek usznak a magasban s hűvös eső szitál alá, hogy áinedvesítsen mindent mindent, s megkezdje az enyészést szomorú munkáját.

Akkor kezdődik el nálunk az igazi színházi idény és hisszük, hogy a publikum ismét tömegesen jelenik meg a legrégibb magyar színházban. A kolozsvári művelt közönségnek lelki szükséglete a művészet minden ága s mihelyt nem gyönyörködhetik a természet örök pompájában, akkor eljár abba a festett világba, a hol az emberi szellem nagy és szép alkotásait élvezi.

A színház különben is jó előkészülettel indul a téli saisonnak s így kétségtelenül sok kellemes színházi esténk lesz. A holnapi előadás megnyitja az új sáison, melynek szellemi és anyagi sikert kívánunk egyaránt.

1897 év

utolsó negyedének előfizetésére kérjük igen tisztelt olvasóinkat.

Kegyeskedjenek a 4 frt előfizetési díjat mihamarább megküldeni, hogy a lapot becses címükre minden megszakitás nélkül tovább is küldhessük.

Előlehet fizetni **1 hónapra is, 1 frt 50 kr.** beküldésével.

nem nevezhetni, mivel időhöz nem kötött fizetekben jelent meg, hét évi fennállása alatt hét kis fizet jelent meg, mint ezúls mutatja, mulattató elbeszélések közlésére volt a vállalat szánva.

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

III.

(Folytatás.)

(11.)

Ez alkalommal a Lady Myra boudoir-jába lett vezetve, hol Lady Myrát egyedül találta.

Nagyon szívesen fogadta Pearl, bírálólag nézett a leány hibáiban öltözetére, a szép patriciusi arcra és királynői alakra és miután maga mellé ültette, minden bevezetés nélkül arra a tárgyra tért, melyet a levelében megpendített.

— A napokban Lord Estworth öcsémel kegyedről beszéltem, mondá átható szemmel a vendége arcára függesztve és megkönnyebbüléssel látva, hogy az ifjú lord nevének az említése nem okozott változást a leány nyílt tekintetében, midőn az övével találkoztak. Ő azt mondta, hogy kegyednek sok gondja és baja volt és most a saját munkájával kell magát fentartani. Ő tudja, hogy nagyon érdeklődöm azon fiatal nők iránt, a kik bátran mennek ki a világba és erőt éreznek magukban az akadályokkal megküzdeni; és kegyednek az első munkája, mit nálam oly ügyesen végeztél, felébresztette az érdeklődésemet kegyed iránt.

Az ősem nagyon jól tudta, folytatá mosolyogva, hogy ha ő említette volna, hogy postal disztetésben kegyed kezdő, nem lettem

volna hajlandó a szolgálatát igénybe venni; de az ő ítelete ritkán téved, és a hogy az eredmény bizonyította, helyes oka volt reá, hogy kegyedet ajánlotta. Beszélgetésünk közben felemlítette, hogy kegyed mint bentlakó kívánna alkalmazást találni.

Ugy van?

— Igen, ha lehetséges volna, válaszolá Pearl habozva, ha egy jó családnak mehetnék. Én jó nevelésben részesültem, atyám nem kimélte a költséget, de szerencsétlenségemre nincs senkim a ki ajánlhatná; az atyámnak, az arca elpirult egy kisse, csak férfi barátai voltak. Én nem csináltam ömeretséget, és az egy öreg guvernánatomat kivéve, a kivel jelenleg lakom, nincsenek barátném.

— Tudom, mondá Lady Myra a fejét meghajtvá, Laord Estworth éppen ezt mondta nekem. Nos, St. Claire kisasszony, nekem hatalmamban áll French Agáta hugom mellé a guvernántársalgónői állást felajánlani. Ő nagyon megszerette kegyedet; és miután most éppen azért jött Londonba, hogy egy ladyt keresen, ő mindig maga választja a guvernántját, tehát felszólítom kegyedet, hogy foglalja el ezt az állást, és ha kedve van hozzá, rögtön eligazíthatjuk ezt a dolgot.

— Oh, köszönöm! Valóban, nagyon szeretném elvállani! French Agáta kisasszonyt én is megszerettem, és ő oly szeretetreméltó, oly jó.

— Ő kedves leány, szakította félbe Lady Myra melegséggel, csak, hogy természetesen, szerencsétlensége miatt nagyon el van kényeztetve. Az anyja beteges — az az, hogy köztünk legyen mondva, ő annak képzeli — és ez okból sok időt tölt a szobájában. Tehát Agátának egy fiatal és vidám nőre van szüksége, a ki vele legyen. Ő azt állítja, hogy éppen kegyed az, a kire neki szüksége van, tehát nem tudom elképzelni, hogy mi fog történni, ha kegyed a Leydonba való mene-

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 30.

Hódolat a királynak. Ő Felsége neve napja alkalmából világítás lesz vasárnap okt. 3-án este Kolozsvárt. Hétfőn d. e. pedig istentisztelet tartatik, melyen a kolozsvári hatóságok és testületek hivatalosan fognak részt venni.

D. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlés tartatik a városház közgyűlési termében.

A közgyűlésnek egy tárgya lesz: hálá felirat Ő Felségéhez a nemzet nagyjai iránt tanusított figyelemért. A feliratot küldöttésegileg tervezik a király elé juttatni.

Hétfőn este diszeloadás lesz a színházban.

Románia királya Kolozsvárt. Károly, Románia királya és neje ma reggel hat órakor 10 perczig Kolozsvárt tartózkodtak. A királyi pár ugyanis tegnap este a 9 óra 15 perczkor induló gyorsvonattal utazott el Budapestről, a hol két napig tudvalevőleg a magyar király vendégei voltak. A király és kísérete részére a rendes gyorsvonathoz egy étköző, egy háló és két salon kocsi volt csatolva. A vonat Nagyváradtól kezdve Sántay Sándor kolozsvári üzletvezető és Pollák Lajos forgalmi főnök vezették. A királyt hozó vonat pontban 5 óra 55 perczkor érkezett be a kolozsvári pályaudvarba. A tegnapi kifüggesztett plakátok nyomán ma reggel na y közönség gyűlt össze az indóház peronján, úgy, hogy minden helyen csak úgy szorogott a kíváncsiak tömege. A hatóság részéről megjelentek Deák Pál, Salamon Antal, Losonczy János, Fekete Nagy Béla, továbbá Szőke rendőrfelügyelő vezetése alatt egy szakasz díszbe öltözött rendőr.

A pályaház előtt három díszruhás rendőr tartotta a város, a magyar és a romániai zászlót. A közönség nagy kíváncsisággal szemlélte a berobogott kocsikat, és sürri éljenzés is hangzott. A király és neje azonban egész itt tartózkodásuk alatt a háló kocsiban aludtak, így hát a közönségnek nem volt alkalma a felségeket megláthatni. A vonat 10 perczig állott a pályaudvaron. Ez idő alatt az uralkodó pár kíséretének tagjai közül többen kiszálltak, s egyikük éltette az uralkodó párt, mit a jelen volt nagy közönség lelkes éljenzéssel viszonzott. A vonat már elindult, mikor is Károly király kitékintette a koci ablakán. A kik látták lelkesen megéljenézték. A vonatot Sántay üzletvezető és Pollák forgalmi főnök vezették Predealig.

Sub auspiciis regis. A király megengedte, hogy a legmagasabb nevével viselő kolozsvári tudományos egyetemen ifj. Ferenc József az 1896—97-iki tanévre szólólag „sub auspiciis regis” avatassék fel jogdoktorrá és Zsilinszky Mihály drt., a vallás- és közoktatásiügyi minisztérium államtitkárát hatalmazta fel, hogy e részben nevében közben járjon. A legfelső védnökség alatti eme doktorrá avatás a nevezett királyi képviselő által később meghatározandó napon fog végbe menni.

Mibe kerül Kolozsvár város Közigazgatása? Egy esztendő alatt a tisztvis-

lők, segéd és kezelő személyzet fizetésére és lakbérére a következő összegek adának ki:

Tanács	23,665 frt — kr.
Árvaszék	8190 frt — kr.
Rendőrség	18,788 frt — kr.
Adóhivatal	18,827 frt 50 kr.
Községi osztály	27,345 frt — kr.
Községi bíróság	2214 frt — kr.
Egészségügyi osztály	4592 frt — kr.
Anyakönyvi hivatal	4935 frt — kr.

Összesen: 102,407 frt 50 kr.

A szerencsétlenül járt munkások családjai javára az Újvilágban a bérlet által rendezett haversenyen nem sokan vettek részt, s mivel a vasuti zenekarnak is nagy összeget kellett fizetni, a tiszta jövedelem csak 6 frt 10 kr. melyből felülfizetések a következő összegek: Sultz Rezső 60 kr., Berstei József 20 kr., Jelen Antal 10 kr., Varga János 20 kr., Veres Jánosné 1 frt. Vona Ferenc 50 kr., Gabiske Nánor 50 kr. Ez összeget a szerencsétlenül járt családok átvethetik az Újvilág bérletjénél.

Női kereskedelmi tanfolyam. A helybeli állami felsőbb leányiskola igazgatósága ez uton értesíti a vezetése alatt álló női kereskedelmi tanfolyamra beiratkozó tanulókat, hogy a kik egy felsőbb, vagy polgári leányiskolai osztályról, illetőleg valamely felsőbb leányiskola elvégzéséről nem mutathatnak fel bizonyítványt, október 2-ikán, szombaton jelenkezzenek íróvételi vizsgálatra, mely azintézet helyiségében tartatik meg.

Gyarmath Miklós intendáns bucsuja. A Nemzeti színház személyzete és a távozó intendáns ma 1 órakor búcsúztak egymástól. A teljes számú személyzet a színpadon várta Gyarmath intendánsot, kihez Megyeri igazgató intézett lendületes bucsu beszédet, mire Gyarmath meghatottan választott jelezvén, hogy ő csak névleg válik meg tulajdonkép most viselt hivatalától és a társulat tagjaitól, mert hiszen továbbra is a magyar színművészet szolgálatában marad.

Egyetemi hallgatók az „Esperanto” nyelvtanra előfizethetnek úgy a szerzőnél, valamint azoknál, a kiket ez iránt a szerző megbízott. A szerző ugyanis több ívet adott át Bodor Antal egyetemi körli volt elnöknek, a ki készséggel ad azokból bárkinek, kik az Egyetemi körben hozzá fordulnak. A tanárjelöltek segélyző egyesületének jegyzője Herberger Béla szintén szolgál iyekkel, valamint jelentéseket is elfogad az egyetemi helyiségében. Egyébiránt előfizetni lehet a szerzőnél is délelőtt 9—12-ig lapunk szerkesztőségében.

Francozia nyelvet tanulók figyelmébe. A francia és német nyelvek gyakorlati uton való elsajátítására folyó évi október havától kezdve több csoportba beosztva itt Kolozsvárt társalgási tanfolyamot nyit. Galazsvszky Ádám nyug. m. kir. tiszt és lemebergi tanár Nálja az ifjúság irány formán tanul francziául, vagy németül könyv nélkül beszélni, mint a gyermek szülőtől az anyanyelvet tanulja. Az általa nyitott társalgási tanfolyam hathatósan fogja elősegíteni és megkönnyíteni a francia és német nyelvek gyakorlati elsajátítását, különösen azon tanulóknál, kiknél a francozia nyelv kötelező tantárgyat képez az iskolában. Havi tiszteletdíj 10 korona heti hat társalgási óránként. Bővebb felvilágosítást ad a nyelvmester saját lakásán: Ovár, Bástyá utca 2 sz. I. emelet.

A Kolozsvári sütő munkások ügyére vonatkozólag ma azt a felvilágosítást nyertük, hogy a sütő munkások helyzete nem mindegyik munka adónál oly mostoha, a mint az jelezve volt. Mi ezt a midőn felemlítjük egyuttal megjegyezzük, hogy azt, közlést a sütő munkások szakegyületének egyik vezetőjétől kaptuk.

gyermek, Agáta és egy katona fia, még mindig vele laknak.

Azonban reményem, hogy Gáspár valamelyik nap feleséget visz a házhoz. Én abban járok, hogy találjunk egy neki valót; de — nevetve egy kisse — az ő tetszését borzasztó nehéz eltálatni! — Évekkel ezelőtt, midőn ő még egészen fiatal ember volt, egy borzasztó csapás érte, és úgy látszik, hogy —

— Oh, St. Claire kisasszony, nem tudtam, hogy maga itt van, különben rég lejötem volna; de Priscilla a szobalánynom és én hiába próbáltuk Pollt a kandeló restélyárol elcsalni és a kaliczájába édesgetni! Adamszonnak a kezét csuful megharapta, — mondá, Lady Myrához fordulva — ma olyan haragos!

Agáta nevetett, a mint Pearlhez ment, és miután megfogta a kezét, csókra tartotta fel az arcát, mint ha St. Claire kisasszonyt az egész életében ösmerte volna.

Pearl meghatotta ez a barátságos fogadás, lehajolt, és melegséggel ölelte, és csókolt meg ezt a jó színd kis termsé, a ki oly könnyen és határozottan simította el az utjából az akadályokat.

— St. Claire kisasszony azt gondolja, hogy szeretne veled Leydonba menni, mondá Lady Myra, a mint mind a hárman a tűz előtt ültek, mit a hűvös tavaszi idő szükségessé tett, és az illatos teajukat szűcsölgették.

— Oh, nénikém, beszélt már vele arról?

És maga csakugyan — élénk arcát Pearl felé fordítva — valóban eljön, és mindig velem marad? Mily kedves! és a csészéjét letéve, Agáta felállott a székről, és Pearlhez menve, halásan megölelte.

— Én szerelmes lettem magába, mi-helyt meglátam, — mondá nevetve — és feltettem magamban, hogy maga, egyedül

f. évi szept. 29-én tartott őszi rendes közgyűlésén töltötte be a Szikszai Lajos elhalálozása következtében megüresült alispáni széket. Két pályázó Török István várm. főjegyző és dr. Kaizler György közp. járási főszolgabíró közül utóbbit 144 szavazattöbbséggel választott meg. Az új alispán állását azonnal elfoglalta.

Székely fiuk ügye. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara szeptember 29-én tartott ülésében a másodikikar bejelentette, hogy a kamara 18-án ipari és kereskedelmi kiképzésre 302 székely fiút helyezett el és pedig Marostordamegyéből 109-át, Csíkmegyéből 116-ot, Háromszékmegyéből 25-öt, Udvarhelymegyből 16-ot, Kisvárdmegyből 16-ot és Torda-aranyosmegyből 20-at. A fiuk 40 városban osztattak székely. Legtöbb ment Budapestre, Szentásra, Győrre, Iglóra, Orosházára, Csabára, Nagyváradra és Kecskemétre.

Tüntetés Majláth püspök ellen. A „Bud. Hir.” írja: Déva város törvényhatósága és liberális közönsége — mint tudósítónk jelenti — Hunyad vármegye főispánjának kezdésére olyan föltűnő — bár még dig meg passzív természetű tüntetése kéánt Majláth Gusztáv gróf erdélyi római katolikus püspök ellen, mely meg a legadázabb felekezeti villongások idején is ritkítja párját.

A püspök most végzi bérmutatót egy házmegejében. A hová érkezett, mindentől az ilyen alkakkor szokásos ovációval és telettel fogadták. Most Dévára megy, hol már várt fogadásában reszeszt. A törvényhatóság ugyanis nem vesz tudomást odaérkezéséről. A főispán indítványára egyetlen egy hivatal küldöttet sem jelennek meg fogadására, s nem is fognak nála tisztelni, sőt még a külön vonat is visszarendelték s városi hatóságok egyhangulag csatlakoznak a tüntetéshez. A polgármester leromboltatta a püspök tiszteletére már épülő diadalkaput, szedette a díszítést, a tanfelügyelő pedig megtiltotta, hogy a püspök fogadásán részt vegyenek. A város liberális polgárainak tiltatása rendkívül elkeserítette a katolikusokat, kik most ellentüntetése készülnek. Irtekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a püspöktől a lehető legfényesebben fogadják. Tizenöt földszített kocsi egész Branyicskaig mennek eléje, megérkezésének napján este fáklászenével fogadják, ünnepelni, házaikat pedig pompásan díszítik.

Hortobágy felosztása. A debreczeniek, mint levelezőnk írja, ez idő szerint különösen a híres hortobágy pusztáirint felosztásának kérdése foglalkoztatja. A város felosztásának kérdése foglalkoztatja. A város szomorú pénzügyi helyzete, a mely a 200,000 frt költői deficit fedezésére a pótdátok egyszerű megkészszeresését, csaknem megkétszerezését teszi elkerülhetetlenné, a város romszorozódását teszi elkerülhetetlenné, a város aktualissá tette azt a már egyszer felmerült tervet, hogy a 42,000 holdas hortobágyi területet, a mely most holdankint alig jövedelmez 30—40 krt, részben el kell vonni az állattenyésztéstől s szántás-velés alá használtatni. A részelt bérbeadás utján kell értékesíteni, a mi által a város jövedelmei 150—200 ezer frttal fognak szaporodni s nyomban megcsinál a népszerűtlen pótdát. Az a 700—800 gazda, a ki most egyedül használja az óriási földterületet, természetesen rajta van, hogy ismét elejtse a felosztás eszméjét, de aligha lesz belőle valami, mert a jog- és pénzügyi bizottság, ugyszintén a városi tanács is egy-

csak maga lesz az a guvernán, a kitanánya vá, hogy vissza vigyek magammal Leydonba! Gáspárnak megmondtam a szándékomat; de ő azt mondta, hogy jobb lesz lemondanom erről a kívánságomról, mert ő nem hiszi, hogy a maga beleegyezését megnyerjem. — Azonban, én mindig megkapom azt, a mit kívánok.

Azt hiszem — sohajtvá — azért, mert mindenki sajnálja, hogy nem úgy vagyok alkotva, mint a többi leányok.

Én tudam, hogy megnyerem a maga beleegyezését, ha kérem.

Édesem, azt hiszem, hogy és szerelmes lettem magába, válaszolá Pearl, nyíjas tekintettel, mit a nyomorék leány szerencsétlenség iránt érzett részvét okozott olyan tekinthet, mit Agáta némán viszonzott és egy csókkal, mely barátságuknak a szövetségét örökre megpecsételte.

Pearl nagyon kellemes órát töltött az új barátaival.

Lady Myra el volt ragadtatva az énekek és zongora játéka, és tiszta párizsias kiejtéssel, és mind azon különböző tárgyak felől, ösmertetől, melyet ő ladyága felhozott, hogy az általa elfoglalandó állásra való képtességéről meggyőződést szerezzen magának.

— Szépsége az egyedüli hátrány, a mit látok, gondolá Lady Myra magában; és azt sem árthat. Gáspár kemény, mint a gyémánt, s Izabella nem találhat más hibát benne.

Ámbár ő azt szokta mondani, hogy én egy guvernánt tehetéséget nem tudok arról a jól megítélni és semmit sem tudok arról a megpróbáltatásról, mit a házánál azoknak a jelenléte okoz; és arról meg vagyok győződve, hogy St. Claire kisasszony egy igazi lady; és miután Agáta annyira meggyőződött minden egyébb melléke dolog.

(Folytatás következik.)

HIRDETÉSEK.

24313—897.

796. (1—1.)

Árverési hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegyében, Kabalapaták község határán Kolozsavart sz. kir. város bükk-erdőjében az ideai makk-termés eladó. Kikiáltási ár 250 frt, azaz kétszázötven forint.

A nyilvános szóbeli és írásbeli ajánlati tárgyalás 1897. évi október hó 6-án délelőtt 10 órától 12 óráig Kolozsavart a város-ház közgyűlési termében fog megtartatni.

Ajánlatok a városi tanácshoz czimzendők.

Írásbeli zárt ajánlatok csak a szóbeli árverés megkezdéséig fogadtatnak el.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát kitevő bánatpénznek a városi házpenztárnál történt előleges befizetéstől kiállított pénztári elismervényt az árverező-bizottság kezéhez átadni vagy írásbeli zárt ajánlataikhoz mellékelni.

Az árverezők bánatpénze a v. tanács határozatáig benntartatik.

A vételár az ajánlat elfogadásáról szóló értesítés vételétől számított 48 óra alatt a tanácshoz befizetendő. Ellenkező esetben a vevő költségére és veszélyére új árverés tartatik, melynek lehető árkülönbsége öt terhel.

A makktermés megtekintése Mórész Sándor jószágfelügyelő-erdősnek Nagy-Ilondán előzetesen bejelentendő.

Kolozsavart, 1897. szeptember 24.

Losonezy János,
h. polgármester.

Sz. 6306—1897.

795. 1—2.

Hirdetmény.

Nagy-Küküllőmegyei Rádó község mint jogi testület tulajdonát képező a Zoltáni határban lévő 79 hold 1541 □ öl szántó, 73 hold 1046 □ öl kaszáló és 3 hold szőlőből álló tagosítatlan fekvő birtoka Rádó községhezánál a folyó évi November 3-ikán délelőtt 9 órakor tartandó nyílt árverezésen, az 1898 évi január 1-ével kezdődő egymásutáni 6 évre, a többet ígérőnek haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár 800 frtban lett megállapítva és vállalkozni akarók az árverés megkezdése előtt kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül letenni.

Az árverezési feltételek Rádó község előjáróságánál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kóhalom, 1897 szeptember 26-án.

Dr. Tompa,
tőszolgabíró.

Sz. 1344—97. v. t.

789. 3—3.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Szász-Régen város

vásári díjának

beszedése az 1898. évi január hó 1-től kezdve, 1903. évi december hó 31-ig azaz 6 évre terjedő időre évi 6000 frt, azaz hatezer forint o. é. kikiáltási árral 1897. évi Október hó 6. délelőtt 10 órakor a helyi városi tanács ülésében nyílt árverezés útján és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett haszonbérbe fog adatik.

Minden árverezni kívánó köteles a kikiáltási ár 10% azaz: 600 frt o. é. bánatpénzül letenni.

A közelebbi árverezési feltételek az alulírt tanácsnál a hivatalos órák alatt a kiadó-hivatalban bárki által megtekinthetők.

Szász-Régen város képviselő testületének 1897. évi Szeptember hó 15-én tartott üléséből.

Sz. 1161—897

797. (1—1.)

bygrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsavart kir. járásbíróság 1897. évi 1203. számú végzése következtében Parczádi K. Károly javára Sebasi Géza ellen 28 forint 85 kr. s jár. erejéig 1897. évi január hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül lefoglalt és 1366 fitra becsült butor, ruha és ágyneműből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatkak.

Mely árverésnek a Kolozsavart városi kir. bíróság 13787—897. számú végzése folytán 28 frt 85 kr. tökékevelés, ennek 1896 évi november hó 21. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 34 forint 44 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsavart, belkőzép-utca 22 szám alatt leendő eszközölésére 1897. évi október hó 2-ik napjának délelőtt 9 órája határidővel kitétetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében közzéadás mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatik.

Kelt Kolozsavart, 1897 évi szept. hó 20. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó ház

Kolozsavart, Óvár, Bástya-utca 8. szám alatt
a Kereskedelmi-Akadémiával szemben,
a Szamosra rugó nagy telekkel.

Értekezhetni Pánkótzki Ferenczcel Maros-Ujvárt.

772. 8—10.

Csucsai jó minőségű hasáb bükkfa,

nem usztatott

Egy vagon 100 métermáza Kolozsavart házhoz szállítva
58 frt, Csucsán helyt 38 frt vagonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsavart:

a kolozsavart Hitelbank s társai

csucsai faüzletének utódánál:

GÁL SIMON („Korona“-vendéglő.)

(Csucsáról rendelve 10 forint előleg küldendő.)

771. (4—x.)

SZÜLŐK FIGYELMÉBE!

Iskolai cikkek legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudására juttatni, hogy a helyi piacon
— (Hid-utca 2. szám alatt) —

a mai kor igényeinek teljesen megfelelő egészen új
papir-, író-, rajz-, festészeti és iskolai-szer
kereskedést

rendeztünk be és azt törvényszékiileg bejegyzett saját üzégünk alatt folytatni fogjuk.

Az eddigi még t. megbízóinkat teljes megelégedésükről előre is biztosíthatjuk,
hazuk új vállalatunk szíves támogatását, mely kérésünk megajátásával vagyunk
Kolozsavart, 1897.

Kiváló tisztelettel

KRISIK és GOPPOLT
papirkereskedők Kolozsavart.

Erdély hegyaljai

saját termésű

BORAIMAT

jutányos árakban szállítom

56 lit. feljebb.

Boraim valódiságáért kezességet vállalom!

Megrendelőnek bővebb felvilágosítást nyújt:

768. (5—5) **Balogh Dezső**
Magyar-igen (Alsó-ferhérmegye.) v. áll.: Sárd — M.-igen.

Gazdasági irnok

kerestetik gróf Károlyi Sándorné öngyméltósága torda-
koppándi uradalmaiba, 160 forint készpénz, 10 frt 80 kr.

tűzifa pótlék, 10 köbméter tűzifa, lakás és élelmezéssel
egybekötött javadalmaszásra.

Állomás kinevezés után azonnal elfoglalható, egy évi
próbaidő kikötése mellett.

Pályázók, kiktől felsőbb gazdasági tanintézet legalább
jó eredménnyel való végzése megkívántatik, folyamodvá-
nyaikat, bizonyítvány másolataikkal mielőbb adják be
alólirothoz.

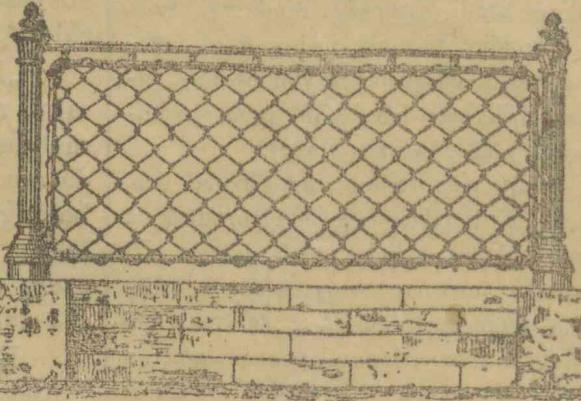
Torda-Koppánd, 1897. szeptember hó.

793. 2—2. **Bölöni Dénes,**
urad. gazdatiszt.

Az 1896. évi budapesti kiállításon „jó munkáért“ kitüntette.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETPONAT ÉS SZITAÁRU GYÁRA.
Kolozsavart, Torda-utca 9. szám alatt.

Ajánlja minden e
szakba vágó munkáit,
n. m. kertek, erdők,
vadász-tertek, szőlők,
sírhelyek, stb. bekeri-
téséhez való gépfona-
talt; majorsági udva-
rok fonattal való be-
fonását; pince, pad-
lás, ablak világossági
magtár- és éléskamra-
ablakok rostélyzatát
áthányó rostak, szén,
koks, kavics váloga-
tásához; szikra-fogók gépekhez. Zoldre festett légszövet, szelelő és löher
rostak. Backer-féle rostak és egyébféle használatra vas- réz- és cín-szö-
vetek. Kruppa-sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakteretbe foglalt
rostak és sziták, ruganyos ágybetétek (matrac), sodrony-lábtörölők.
Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.
A nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve

713. 10—20. kiváló tisztelettel **LÉBER GYULA.**

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsavart, Belkőzép-utca 83. szám.

Iskola Alapítvány - Kolozsavart Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HASZONBÉR.

Szombatfalván,

a székely-udvarhelyi vasuti állomás mellett,
a várostól csak a vámsorompó által választva el,
egy jóerőben álló

tagosított birtok haszonbérbe kiadó.

A gazdaság áll. az udvartelken kívül, körülbelül 140
hold szántóból és 40 hold kaszálóból. — Ide tartozik egy
fedéleserép gyár, mely évenként 450,000 fődéleserépet és
75,000 téglát ad el. Továbbá albérlhetbe adható kocsma-
házak, szellér-telek és téglavető helyek. Értekezni lehet
Szent-Királyi Árpáddal, Szombatfalván u. p.
Székely-Udvarhely. 784. 4—20.

AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MAROS-VÁSÁRHELYT.

Van szerencsénk tudatni, hogy

Nyárad-Szeredában

FIÓKINTÉZETET

nyitottunk, mely működését

— 1897. Október 1-én kezdi meg. —

A fiókinézet választmánya a következő:

Dániel Ferencz birtokos, Moson.
Szántó Elek
Nagy József " Ny-Karácsonfalva.
Dr. Simó Zeigmond orvos, Ny-Szereda.
Szabó Lajos " "

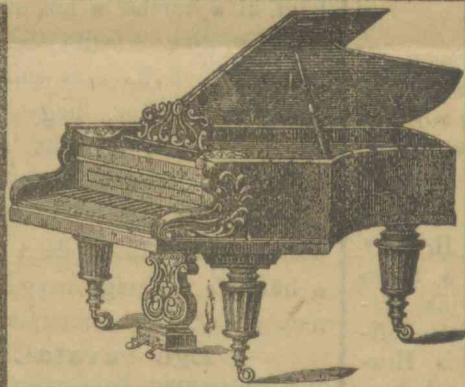
Ügyvezető: CSINÁDI JÁNOS.

A fiókinézet foglalkozik a takarékpénztári üzletkörbe vágó minden
ügylettel. Mérsékelt kamatok mellett nyújt váltó és más kölcsönöket,
elfogad betéteket stb. stb.

Maros Vásárhely, 1897 szeptember 24.

Agrár takarékpénztár r. t.

782. 3—3. Marosvásárhelyt.

TRISKA J.

KOLOZSAVART.

Ajánlja sétater-utca 12. sz. alatt
levő

ZONGORA, HARMONITUM
ÉS

CZIMBALOM

nagy raktárát

a helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe, hol a leghíresebb gyá-
rakból vannak zongorák raktáron, a melyek 350 frttól 1200 forintig
terjedő árakban — 6 évi jótállással — részletfizetésre is kaphatók.
Vannak raktáron iskolai és templomi célra harmonikumok,
valamint Schunda-féle czimbalmok 80 frttól 300 frtig, szintén
igen nagy választékban és gyári áron kaphatók.

Mindezen zongora és harmonium javítás elvállaltatik s a
zongora-hangolások a czég alkalmazottja: ZIERHUT JÓZSEF a bu-
dapesti Zene-Conservatorium volt hangolója, a legpontosabban eszközöl.
50. 26—*. Szíves pártfogást kér **TRISKA J.**

SOLYMOSY ÉS KÖSCH VOLT RAJKA-FÉLE

Gépgyár és vasöntőde

Kolozsavart felső-szénutca. Telefon 198. sz.

Megrendelésre készülnek:

Öntvények 5 grammtól 5.000.000 grammig.
Öntött vas oszlopok, lépcsők, rácszatok
legdiszesebb mintákban.

Vas fedélszerkezetek és hidak.

Az összes
gazdasági
gépek
gyári-
raktára.

Gőzgépek és kazánok.

Tervrajzok- és költségvetések.

520. 18—x.

